

Németh Gyula szülőföldképe **

„Mert szakadt gyökér csak kórót vagy szégyenfát nevel”

/Buda Ferenc/

Buda Ferenc verssorát hosszú idők (a kecskeméti népzenei találkozók kezdete) óta idézem, ízlelgetem, forgatom a számban, mint egy jóízű, otthon termelt gyümölcsöt. Mint-hogy valójában az is, éppen úgy, mint NÉMETH GYULA életműve, amely az ismert író, költő, újságíró immár évek óta nem ismeretlen fotográfiai gyümölcseit sorakoztatja fel a bajai kiállításon, A SZÜLŐFÖLD színesen termő, ám barázdált, a sorsok, a fejfák szomorúságát is felmutató ARCAIval.

Németh Gyula: Szülőföldem arcai

Apám és anyám arca ivódott
most már örökre e tájba
tekintetük a tavaszi vizek
tükrében fodrozó báránnyelűkbe
hangjuk is vissza-visszacseng
a pömpöpöpáló csillagpelyheik
apránként az égig emelő
koranyári lágú fuvallatban

A látogató otthon érzi magát a tájak, színek, hangulatok sodró áramában, s mint (Tamási Áron óta különösen) tudjuk: azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne. Otthon vannak az egykor Naszvadról kitelepítettek és utódaik, otthoni húrokat pengetnek a rémi citerások, egyszerre derülünk fel egy-egy dülő nevének hallatára, és egyszerre csordulnak ki könnyeink, megérezve létünk abszurditását.

Jók ezek a képek. A fények és tükröződések a szigorúan megszerkesztettség hatását keltik, noha tudjuk, hogy a művésztől távol áll a spekulatív megközelítés: hiába, a nagy tehetségek ezt már csak így teszik. A mű értékes és egyben egyszerű is.

A télvégi vadvizek csodáját elbeszélésben is megörökíti, a huszonkét hattyú, a tiszta vizeken megjelenő huszonkét fehér hattyú az örök várakozás, a feltámadás, a megújuló élet, a reménység szimbólumává válik. A Naszvad és Kecskemét közötti fényhídról, a Németh Gyula által életrehívott „Tűzvirág” rendezvény-sorozat szivárványhídjáról tekintve óhatatlanul eszünkbe jutnak **Buda Ferenc: Vadvíz** című versének sorai:

Hónak, jégnek már nincs nyoma,
szakad a tél vékonya.
Felsőhajt, szuszog a föld, bodza bomlik,
rügyekkel
teli a galagonya.
Színig telnek az erek,
a tavak, az árterek,
harsog, kisarjad a zöld,
tódulva nekiered.
Zsenge fű lepte dombhát
mély öle átnedvesül.
Vadvíz, a szívemet mosd át,
fogadj el kedvesedül.

A képek igézetében megemelkedik a táj, az „egylényegűséget” érezzük a fotóművész és a költő Németh Gyula alkotásaiban:

Búcsúzásként tegyük a gyönyörű sorokhoz és képekhez a Naszvad-haza mellé a Homok-haza, Kecskemét költői üzenetét:

Németh Gyula: Nyárelő

Tovatúnt már
a Sasüllői kertek végét záró
sűrű sövények
májusi akácillata
világoszöldből most fordul
éppen aranysárgába
az idebb elterülő két
árpatábla
ballagok lassan
a táblák közti keskeny
gyalogúton
s ahogy széttárt karokkal
tenyereimet húzom
a zöldessárga kalászkok
selymes toklászain
mintha
messzire került kisunokám
az én kicsi Királylánkám
aranyszőke haját
simogatnám

Buda Ferenc: Himnusz haza (részlet)

Múlt hantja jövő torlasza
Szíkföld-haza Homok-haza

gyertyám leég előbb-utóbb
fiad vagyok? földönfutód?

rád-rádlelek elvesztelek
arcoma fúj makacs szeled

kérdőre von nekemszegül
megvallat könyörtelenül

s én csak hebegek dadogok
dülőiden elindulok

lesvén ahogy göröngyeid
fölisszák Isten könnyeit

Baja, 2012. április 13.

* A bajai Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely stúdióvezetőjének köszöntője Németh Gyula fotókiállításának megnyitóján

**Németh Gyula, költő, publicista, művelődésszervező. 1949. február 12-én született Naszvadon, s itt él azóta is. Hosszú időn át a felvidéki kisebbségi közművelődésben dolgozott, a CSEMADOK komáromi járási titkáráként. Idestova négy évtizede rendszeresen publikál, elsősorban a felvidéki magyar médiában. Az utóbbi időszakban főleg az Ateliér és a Széjjárás folyóiratokban jelennek meg képzőművészeti publicisztikái, versei, novellái. A rendszerváltástól 2006-ig – négy év kivétel – tagja a naszvadi helyi önkormányzatnak, s jelentős érdemei vannak a szülőfalu és a Magyarországra kitelepített naszvadiak, illetve az egykoron őket befogadó települések kapcsolattartásában. Alapító igazgatója – társadalmi megbízatásban – a Naszvadon most már negyedik évfolyamát is sikerrel záró Tűzvirág Nemzetközi Zománcművészeti Fesztiválnak és a Naszvadi Képzőművészeti Szabadiskolának. Fotográfiai alkotó ténykedésével is találkozhattunk

már több egyéni kiállításon is, 2002-ben Rémen, 2006-ban Felsőszentivánon, 2010-ben Esztergomban és Komáromban, 2012-ben pedig Baján, s jó néhány csoportos kiállításon is szerepelt már képeivel Szlovákiában és Csehországban is.